

Poznań, dnia 6 maja 2020 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

KN-I.4131.1.270.2020.3

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 t.j.)

orzekam

nieważność uchwały nr XVII/125/2020 Rady Gminy Grodziec z dnia 10 kwietnia 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 10 kwietnia 2020 r. Rada Gminy Grodziec podjęła uchwałę nr XVII/125/2020 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Uchwałę podjęto na podstawie "art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.) oraz art. 6c ust. 1 i art. 6r ust. 3 - 3d ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r., poz. 2010 ze zm.).

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 10 kwietnia 2020 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził co następuje:

Podstawą prawną podjęcia przedmiotowej uchwały jest art. 6r ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, który upoważnia radę gminy do określenia, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: nk@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Opisane elementy stanowią katalog otwarty, na co wskazuje użyte w przywołanym przepisie ustawy wyrażenie „w szczególności”, lecz jednocześnie są to elementy obligatoryjne, do określenia których rada gminy została obowiązana, normując sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Uchwała, o której mowa w ust. 3, określa także tryb i sposób zgłaszania przez właścicieli nieruchomości przypadków niewłaściwego świadczenia usług przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub przez prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (art. 6r ust. 3d). Jak wynika zatem z przywołanych wyżej przepisów ustawy, w uchwale muszą obowiązkowo znaleźć się trzy elementy: 1) częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości, 2) sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, 3) tryb i sposób zgłaszania przez właścicieli nieruchomości przypadków niewłaściwego świadczenia usług przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub przez prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Określenie powyższych kwestii stanowi niezbędne minimum, które musi zostać uregulowane w przedmiotowej uchwale.

W § 2 ust. 5 przedmiotowej uchwały rada określiła rodzaje odpadów komunalnych przyjmowanych do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, a mianowicie: odpady niebezpieczne, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki, chemikalia, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, odpady tekstyliów i odzieży, papier, metal, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz szkło. W § 4 ust. 1 uchwały rada ponownie określiła rodzaje odpadów komunalnych przyjmowanych do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, niemniej wymieniając frakcje odpadów odmiennie niż to uczyniła w § 2 ust. 5. Mianowicie wskazano bowiem, iż punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych przyjmuje: papier, metal, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, szkło, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony, przeterminowane leki, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki, odpady niebezpieczne, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory oraz odpady z tekstyliów i odzieży.

Wyjaśnić w tym miejscu należy, że utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy (art. 3 ust. 1 ustawy). W ust. 2 art. 3 ustawy ustawodawca wymienił katalog zadań, które gminy zobowiązane są realizować w ramach zapewnienia czystości i porządku na swoim terenie i tworzenia warunków niezbędnych do ich utrzymania. Stosownie do treści art. 3 ust. 2 pkt 5 i 6 ustawy, do obowiązków gminy należy zapewnienie selektywnego

zbierania odpadów komunalnych obejmującego co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady (pkt 5) oraz tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: wymienionych w pkt 5, odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz odpadów tekstyliów i odzieży (art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy). Ustawa w art. 3 ust. 2b nakłada na każdą gminę obowiązek utworzenia co najmniej jednego stacjonarnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, samodzielnie lub wspólnie z inną gminą lub gminami. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku z dnia 25 listopada 2016 r., sygn. akt: II SA/Kr 1041/16 wskazał, że „z tych przepisów wynikają wytyczne dla gmin, które określają, jakie co najmniej odpady mają być odbierane bezpośrednio z nieruchomości poprzez selektywny odbiór odpadów (art. 3 ust. 2 pkt 5 ustawy), a które odpady winny być co najmniej przyjmowane w punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych (art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy)”.

W świetle zatem normy prawnej wynikającej z przepisów art. 3 ust. 2 pkt 6 i ust. 2b ustawy nie może budzić wątpliwości, że rada gminy zobowiązana jest nie tylko utworzyć co najmniej jeden punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, ale i zapewnić w nim przyjmowanie co najmniej wszystkich wymienionych przez ustawodawcę rodzajów odpadów komunalnych. Podkreślenia wymaga, że ustawodawca posłużył się w art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy zwrotem: „co najmniej”, a zatem rada gminy może w uchwale podejmowanej na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy rozszerzyć katalog odpadów przyjmowanych w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, ale nie może go zawęzić. Jedynym wyjątkiem od tej zasady jest sytuacja przewidziana w art. 3 ust. 2c ustawy, gdzie gmina może nie zapewniać przyjmowania bioodpadów przez punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, jeżeli w zamian za opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w całości zapewnia odbieranie tych odpadów z miejsc ich wytwarzania. W przedmiotowej uchwale Rada Gminy Grodziec nieprawidłowo określiła rodzaje odpadów przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Rada w § 2 ust. 5 pominęła bowiem trzy frakcje odpadów, które winny być odbierane przez Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, tj. bioodpady, przeterminowane leki oraz zużyte baterie i akumulatory. W § 4 ust. 1 pominięto zaś bioodpady. Poprzez nieuwzględnienie w ocenianej uchwale wszystkich frakcji rada dokonała zatem niedopuszczalnego zawężenia zakresu odpadów komunalnych przyjmowanych do takiego punktu. Stwierdzone uchybienie skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności całej uchwały z uwagi na niepełną, a przez to nieprawidłową realizację delegacji ustawowej wynikającej z art. 6r ust. 3 ustawy w zakresie określenia sposobu świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 30 stycznia 2018 r., sygn. akt: II OSK 1507/17, zajął stanowisko, zgodnie z którym „ponieważ przepis art. 6r ust. 3 w sposób wyraźny wskazuje na obligatoryjne elementy uchwały podjętej na jego podstawie, dlatego powinny się one znaleźć w treści uchwały (...). Zgodność z prawem aktu wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego polega bowiem na pełnym zrealizowaniu tego upoważnienia, bez możliwości wybiórczego, czy też częściowego stosowania przepisu. Jeżeli uchwała nie zawiera przewidzianych w ustawie elementów, tj. nie reguluje wszystkich kwestii przekazanych z woli ustawodawcy do uregulowania w jej zakresie, to oznacza, że podjęty akt nie wyczerpuje delegacji ustawowej i jako istotnie naruszający prawo wymaga stwierdzenia nieważności”.

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, że wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest w pełni uzasadnione.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.
2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Z up. Wojewody Wielkopolskiego

I Wicewojewoda Wielkopolski

(-) Aneta Niestrawska

(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Gminy Grodziec

Wójt Gminy Grodziec

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: nk@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117